

REGION FOSEN

Fantastiske

FOSEN

Ekstern vurdering i intern skolevurdering

VURDERINGSRAPPORT

Seter skole i Osen kommune

Vurderingsområde:

«Hvordan sikres kompetansemålene i aldersblandede grupper?»

Utarbeidet av Øystein Tofte Bjørvik, Gøril Dønheim-Nilsen og Sissel Blix Aaknes

Dato: 18.04.16 – 20.04.16

Vurderingsgruppa på FOSEN, 2016

Til alle ved Seter skole

Etter tre hektiske, spennende, lærerike, morsomme og meningsfulle dager takker vi for oss gjennom denne rapporten. Vi har opplevd en inkluderende skole fylt med mennesker som har gitt oss følelsen av å høre til her i disse dagen. Vi ønsker å takke så mye for all oppvartning, hyggelige samtaler og faglige diskusjoner vi har fått delta i, og samtidig ønske dere lykke til videre i utviklingsarbeidet dere allerede er god i gang med. Vi håper rapporten kan være et nyttig bidrag!

Vennlig hilsen Øystein, Gøril og Sissel

Begynnelsen

Gi barnet rett
til å leke og lære
til å drømme og forme
leve og være
bare der, hvor barn
kan føle seg trygge
gror det som de gamle
kalte for lykke

Carl Scharnberg (1990)

Innholdsfortegnelse

INNHALDSFORTEGNELSE	3
1 INNLEDNING.....	4
2 OM SKOLEN.....	8
3 VURDERINGSOMRÅDE.....	9
4 KVALITETSMÅL FOR FRAMTIDSBILDE	10
5 DELTAKERE I VURDERINGSARBEIDET	12
6 TIDSBRUK.....	13
7 METODER	15
8 TEGN PÅ GOD PRAKSIS.....	17
9 PRAKSIS SOM KAN BLI BEDRE	22
10 IDEER TIL VIDERE ARBEID MED UTVIKLINGSOMRÅDENE	26
11 RAPPORTERING TIL SKOLEEIER.....	28
12 VEDLEGG	29

1 Innledning

Om regionen:

19 skoler i 7 kommuner på Fosen har gått sammen om ekstern vurdering i lokalt vurderingsarbeid.

Osen, Roan, Åfjord, Rissa, Leksvik, Bjugn og Ørland vil gjennomføre ekstern vurdering på tvers av kommunegrenser, gjennom en felles nedsatt vurderingsgruppe.

Hvorfor skolevurdering:

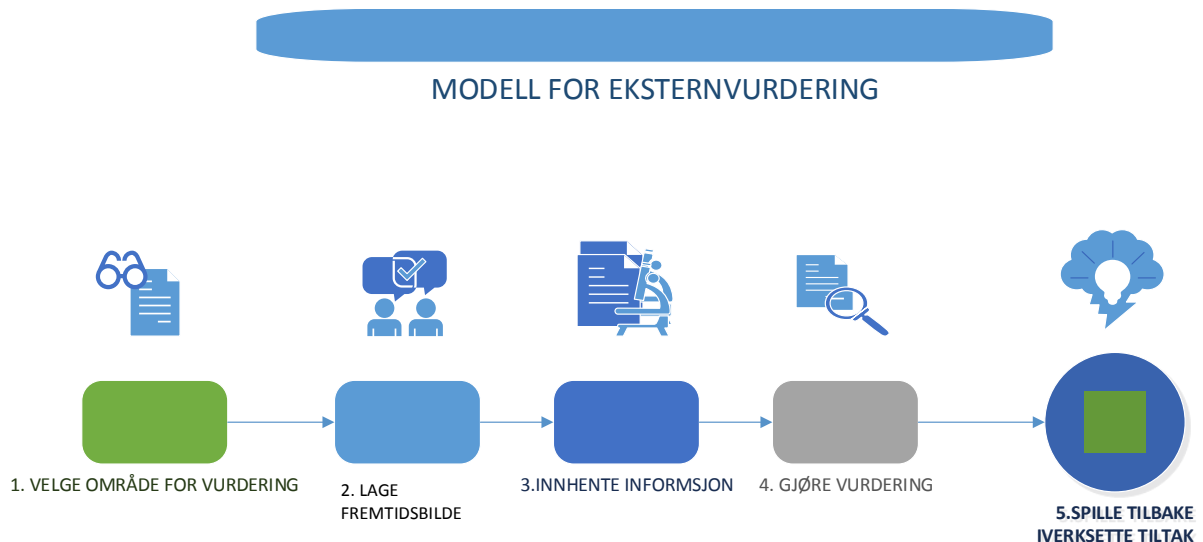
- I følge forskrift til opplæringsloven § 2 - 1 første ledd, skal skolen jevnlig vurdere i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen medvirker til å nå målene i generell del og fagdelene av læreplanen.
- Skolen skal over tid foreta vurderinger og undersøkelser relatert til alle mål i læreplanverket. Skolen skal analysere resultatene av undersøkelsene, trekke konklusjoner og iverksette tiltak som følge av dette.
- Den skolebaserte vurderingen skal være til hjelp i arbeidet med skoleutviklingen og bidra til at personalet får økt innsikt i sammenhengen mellom rammefaktorer, prosesser og resultat. En innsikt som igjen skal bidra til å øke elevenes utbytte av opplæringen.
- Det bør legges til rette for at de parter som deltar i analyse- og konklusjonsarbeidet har nødvendig kompetanse. Konklusjonene av den skolebaserte vurderingen bør skriftliggjøres og kommuniseres til berørte parter.
- Skoleeier har ansvar for jevnlig å vurdere i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen bidrar til å nå de målene som er fastsatt i den generelle delen av læreplanen og i de enkelte læreplanene for fag.
- Skoleeier skal medvirke til å etablere administrative systemer og innhente statistiske og andre opplysninger som er nødvendig for å vurdere tilstanden og utviklingen innenfor opplæringen. (Jmfør Opplæringsloven § 13.10)

Hvorfor ekstern vurdering?

Formålet er at gruppa skal være til hjelp i arbeidet med pedagogisk kvalitetsutvikling i skolen. På kort tid og gjennom en enkel prosess får skolen ekstern hjelp til å se seg selv.

Tegn på god praksis

Utdanningsdirektoratet bygger vurderingsmodellen på en tilpasset versjon av Hardanger/Voss-regionen sin skolevurderingsmetodikk. De eksterne vurdererne har brukt denne metodikken i sitt arbeid i flere år. Modellen består av fem trinn:

Rapportens tittel spiller på det framtidsbildet som er utviklet for skolens utfordringer (pkt. 3). I stedet for målformuleringer, settes det opp konkrete tegn på hva som kjennetegner en god praksis, noe som synliggjør involvering og løsningsorientering i stedet for problemfokusering. Tegnene fungerer som kjernen i vurderingsprosessen. Et bredt spekter av aktører vil få uttale seg om skolens nåværende praksis i forhold til tegnene på god praksis.

Hvem er vurderingsgruppa?

9 personer i Fosenregionen er engasjerte i vurderingsgruppa. De har bred pedagogisk bakgrunn, og skal vurdere de 19 skolene som deltar. Hver skole skal i løpet av tre år bli vurdert.

To vurderere gjennomfører vurdering på hver skole, og ingen skal vurdere skole i egen kommune.

Hva gjør vurderingsgruppa?

Skolen, i samarbeid med skoleeier, velger et fokusområde for vurdering. Vurderingsparet forbereder selve vurderingen gjennom kommunikasjon med skolen. De utarbeider kvalitetsmål, velger metode og verktøy tilpasset den enkelte skoles vurderingsområde. De gjennomfører et vurderingsarbeid, og skriver en rapport som legges frem for skolen i slutten av vurderingsuka.

Vurderingsgruppa sin oppgave er å speile praksis opp mot kvalitetsmål og er ikke en rådgivning, men skal være til hjelp og støtte for internt utviklingsarbeid.

Rapporten

Vurderingsgruppa skriver en rapport om resultatet av vurderingen. Rapporten trekker fram skolen sine sterke sider og peker på eventuelle utfordringer. Rapporten gir også informasjon om rammene for vurderingen – tidsbruk, metodevalg, verktøy m.m.

Vurderingen tar ikke mål av seg til å gi et fullstendig bilde av skolen, men er et bidrag til hva en bør arbeide videre med innen det området som er vurdert.

Det er ønskelig at de redskaper og metoder som er blitt brukt, kan overføres til det interne utviklingsarbeidet skolen årlig arbeider med.

2 Om skolen

Fakta:

Seter skole ligger idyllisk til i Sætervika i Osen kommune. Sjø og fjell danner en vakker innramming av skolen og gir gode muligheter for læring i uterommet. Skolen er organisert som oppvekstsenter, med skole og barnehage under samme tak.

Skoleåret 2015 er det 13 elever ved skolen, fordelt på følgende trinn:

Klassetrinn	1.	3.	4.	5.	6.	8.	9.
Antall elever	1	3	1	3	1	1	3

Etter en positiv elevtallsutvikling noen år, har elevtallet har vært nedadgående de siste tre årene, antall unger i barnehagen er fem. Det starter to elever i første klasse høsten 2016, da vil elevtallet bli 15.

Lærerårsverk er ca 3,4. Det arbeider pr. i dag 5 ansatte tilknyttet undervisning ved skolen. Skolen har grunnressurser til to-deling, grunnet enkeltvedtak praktiseres tre-deling i basisfagene norsk, matematikk og engelsk. Assistent brukes i noen fag der hele barnetrinnet er samlet. Dette gjelder fagene Kunst og håndverk, musikk, uteskole (er ikke et eget fag) og delvis kroppsøving. Regnes assistent med i voksentetthet vil den bli noe høyere. Skolen har lærere med god kompetanse i de fleste fag.

3 Vurderingsområde

Seter skole har bedt om vurdering på følgende område:

«*Hvordan sikres kompetansemålene i aldersblandede grupper?*»

Bakgrunn for valg av område:

På bakgrunn av arbeid med ståstedsanalysen 2015 ønsker Seter skole en vurdering på eget læreplanarbeid og system som sikrer at kompetansemålene dekkes når for eksempel to hovedtrinn undervises samtidig i samme klasserom med én lærer. I dette arbeidet er det viktig at lærerne tilpasser undervisningen til fag og fagstoff, men samtidig alderstrinn og utviklingsnivå i ei aldersblanda gruppe for at skolen skal oppfylle forpliktelsen den har til å gi alle tilpasset opplæring. Skoleeier har også vært involvert i prosessen med valg av tema.

Det er ei utfordring å legge til rette for at alle får utfordringer og at alle får muligheten til mestring på sitt nivå når det undervises i grupper som favner fra begynneropplæringen for 6-åringen helt til sjuendeklassingen som snart skal begynne på ungdomstrinnet. Læreren må ha mange tanker i hodet på en gang blant annet med tanke på målformulering - hva er målet med den enkelte timen/økta? Disse temaene finnes det ikke mange lærebøker om, og på lærerskolen undervises det ikke mye om aldersblandede grupper. Seter skole har pr. i dag et system som fungerer på mange måter, men finner det nyttig å bli vurdert på dette av noen utenfra, og kanskje få faglige-pedagogiske og metodiske innspill til arbeidet videre. Dette er et arbeid man aldri blir helt ferdig med. Hovedgrunnen til det er at skolen ser det som en utfordring å ha en helt fast organisering.

Vurderingsgruppa på FOSEN, 2016

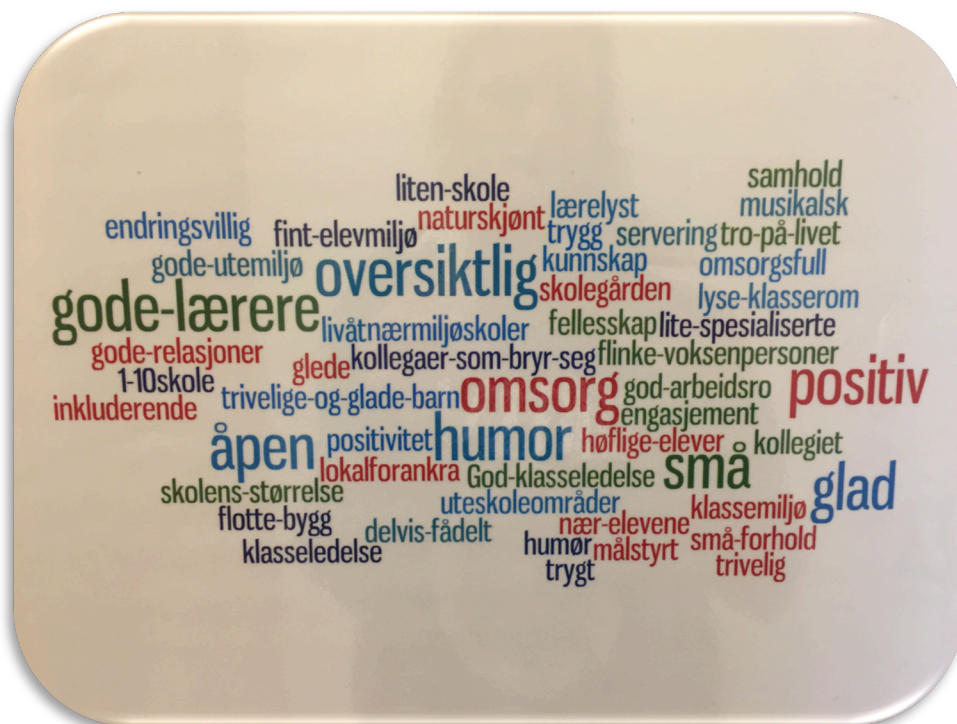
4 Kvalitetsmål for framtidsbilde

I evalueringsuken har vi vurdert skolens nåværende praksis opp mot et ideelt framtidsbilde.

Kvalitetsmål betyr kjennetegn på god kvalitet. Målene er hentet fra lov, regelverk, læreplanverk og skolen sine egne planer.

Når vurderingsparet gjennomfører en vurdering, blir målene sammenlignet med den informasjonen som er samlet inn, før og under vurderingsuka.

Kvalitetsmålene er utformet av vurderingsparet og godkjent av skolen.

Framtidsbilde:

Kvalitetsmål	Tegn på god praksis
<p>Elevperspektiv:</p> <p><i>"Elevene skal forstå hva de skal lære og hva som forventes av dem"</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• Elevene arbeider etter tydelige læringsmål, de vet hva de skal lære og hvorfor.• Elevene vet hvilke kriterier som ligger til grunn for vurderingen, og får trening i å vurdere egen læring.• Elevene deltar aktivt i egen læringsprosess• Elevene er involvert i det lokale læreplanarbeidet
<p>Lærerperspektiv:</p> <p><i>"Lærerne tilrettelegger for at alle elevene opplever mestring og faglig utvikling."</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• Lærerne planlegger undervisningen med utgangspunkt i kompetansemålene i læreplanen.• Lærerne tydeliggjør sammenhengen mellom mål for opplæringen, arbeidsmåtene og vurderingsarbeidet.• Lærerne jobber systematisk med kartlegging av elevenes læringsutbytte og følger opp dette i det daglige arbeidet med hver enkelt elev.• Lærerne legger til rette for samarbeid som fremmer læring og utvikling.• Lærerne bruker elevenes egenvurdering i planlegging av undervisningen.
<p>Foreldreperspektiv:</p> <p><i>"Foreldrene er involverte i elevenes læring"</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• Foreldrene viser interesse for barnets læring.• Foreldrene får veiledning av skolen om hvordan de kan hjelpe barnet med skolearbeidet.• Foreldrene opplever at barnet får nok faglige utfordringer på skolen.• Foreldrene opplever at barnet forstår hva som er målene i de ulike fagene, og at de vet på hva det legges vekt på når arbeidet vurderes.• Foreldrene opplever at lærerne viser interesse for deres synspunkter om eget barns læring og utvikling.
<p>Organisasjonsperspektiv:</p> <p><i>"Opplæringen ved skolen er i samsvar med kompetansemålene i læreplanen"</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• Skolen arbeider med å konkretisere nasjonale læreplaner som en kontinuerlig prosess i hele kollegiet.• Skolen har lokale læreplaner for det enkelte fag som synliggjør sammenhengen mellom kompetansemål i læreplanene, opplæringens innhold, arbeidsmåter og vurdering.• Skolen har et system som sikrer at alle kompetansemålene gjennom hele skoleløpet er ivaretatt.

	• Skolen jobber systematisk med virksomhetsbasert vurdering av lokalt læreplanarbeid, blant annet ved bruk av målrettet refleksjon og erfaringsdeling som grunnlag for praksisendring.

* Kvalitetsmålene er hentet fra Lov om grunnskolen og videregående opplæringa og Forskrift til opplæringslova.

5 Deltakere i vurderingsarbeidet

- Øystein Tofte Bjørvik
- Gøril Dønheim-Nilsen
- Sissel Blix Aaknes

Våre informanter har vært

- Alle elevene ved skolen
- Foreldre
- Alle lærerne ved skolen
- Assistent
- Rektor

6 Tidsbruk

Det ble avsatt 3 dager til å vurdere Seter skole. Skolen fikk rapporten siste vurderingsdag. I forkant og underveis forbereder vurdererne informasjon, metoder, verktøy og driver informasjonsarbeid og oppsummeringer.

Framdriftsplan:

Tid	Tiltak	Ansvar
09. oktober. og 15. des. 2015	Informasjon til skolene som skal vurderes	Regionkonsulenten
Uke 50, 2015	Framdriftsplan sendes skolene	Regionkonsulenten
Innen 20. januar 2016	Melde inn vurderingsområde/tema til regionkonsulenten	Skolen
Innen 1. februar 2016	Overlevering av dokumentasjon til vurdererne. Sendes via regionkonsulenten	Skolen
11. - 12. februar 2016	Forberedelse til vårens vurdering. Utarbeidelse av framtidsbilde m.m	Vurdererne
Uke 7	Kontakt med skolene. Utsending av framtidsbilde	Vurdererne
Innen fredag i uke 9	Skolene godkjenner framtidsbilde	Skolen
Innen uke 10	Sende påstandsskjema til skolene	Vurdererne
Uke 11	Utfylling og returnering av påstandsskjema til vurdererne	Skolen
Uke 14	Utarbeidelse av skjema, intervjuguide, observasjonsskjema etc	Vurdererne
Uke 14	Skisserer innhold i vurderingsuka. Timeplan sendes skolene	Vurdererne
Uke 16	Vurderingsuke med framlegg av rapport	Skolen, vurdererne
Uke 17	Tilbakemelding til regionkonsulenten om erfaringer med ekstern skolevurdering. Se skjema	Skolen
Se "Oppfølgingsavtale etter Oppfølging etter ekstern skolevurdering.		

Timeplan for vurderingsuka

Mandag		Ansvar/lærer
08.00 – 08.30	Oppstartmøte med lærere	Gøril og Sissel
08.30 – 09.30	Observasjon i u-trinnet	Alex
09.40 – 10.40	Observasjon 1. – 6.: Norsk 1. – 4. Norsk 5. og 6.	Lillian Ann Jorid
10.40 – 11.30	Matpause	
11.30 – 12.30	Samtaler 1. – 4. trinn	Gøril og Sissel
12.40 – 13.40	Samtaler 5. og 6. trinn	Gøril og Sissel
13.45 – 14.30	Observasjon 1. – 6. (Naturfag)	Lillian
18.00 – 19.00	Foreldremøte	Gøril og Sissel
Tirsdag:		
08.30 – 09.30	Samtale med Lovise	Gøril og Sissel
09.40 – 10.40	Observasjon i 1. – 4. (Engelsk)	May
10.40 – 11.40	Matpause	
11.30 – 12.30	Samtaler u-trinnet	Gøril og Sissel
12.40 – 13.40	Observasjon (Gøril og Sissel velger Selv hvem som skal observeres.)	
14.45	Samtale med lærerne/assistent	Gøril og Sissel
Onsdag:		
08.00 – 08.30	Samtale med Lovise	Gøril og Sissel
17.00	Rapportfremlegg	Gøril og Sissel

7 Metoder

Vurderingsområdet og tid til disposisjon virker inn på valg av metode. Vanlige metoder er innhenting av dokumentasjon, påstandsskjema, strukturerte gruppesamtaler, samtale med skolens ledelse/ressurspersoner, møte og observasjoner. All informasjon om skolen speiles opp mot utarbeidet framtidsbilde for vurderingsområdet.

I denne vurderingen er følgende metoder benyttet:

- Innhenting av dokumentasjon: årsplaner for skoleåret 2015/2016, arbeidsplaner fra ulike uker i skoleåret 2015/2016, ståstedsanalyse, tilstandsrapport 2015/2016, evaluering av ungdomstrinnssatsingen (feb. 2016) og elevundersøkelsen 2013 - 2015.
- Utarbeidelse av kvalitetsmål og tegn på god praksis. Kvalitetsmålene er hentet fra Lov om grunnskolen og videregående opplæringa og Forskrift til opplæringslova. Tegn på god praksis er hentet fra elevundersøkelsen, lærerundersøkelsen og foreldreundersøkelsen, samt påstandsskjema for lærere i ståstedsanalysen.
- Vi valgte å ikke bruke påstandsskjema i denne vurderingen, da vi på grunn av skolens størrelse hadde mulighet til å samtale med alle aktuelle respondenter.
- Samtaleguiden ble utarbeidet ut fra kvalitetsmål og kjennetegn på god praksis i framtidsbilde. Samtaleguidene ble oversendt skolen ei uke før vurderingen, og alle respondenter fikk innsikt i spørsmålene før samtalene.
- Vi intervjuet alle elever, alle lærere, rektor og de foreldrene som møtte på foreldremøte i vurderingsuka. Intervjuene fulgte samtaleguidene som vi utarbeidet i forkant av vurderingsuka.
- Vi observerte undervisning i alle grupper i flere timer i løpet av vurderingsuka.

- I løpet av vurderingsuka brukte vi tid på å sammenstille den informasjonen vi hadde innhentet gjennom lesing av dokumenter, observasjon, intervju og uformelle samtaler. Slik ble det tydelig hvilke kjennetegn på god praksis som er Seter skoles styrker, og hvilke kjennetegn som kan defineres som utviklingsmål for skolen.

VÅRTEGN PÅ SETER

OG HASVÅG OG OPPLAND

DATA	Hvem	Hvor	Hva har dere sett
4.mars	Ornemo	Flabogår	8 Tjeld
9.mars	Emil	Uran	1 maur
6.mars	Emil	Seter skole	3 gås
13.mars	Sebastian	Teiger	kråke som bygger for
14.mars	Konje	hjem hos meg	at det blir lyst om morgnen
9. mars	Sebastian	Seter	urd
25.mars	EMIL	gården	Sno klåke
24.mars	Hanne	Jossund	svane
24.mars	Wilde	heim	hestehov
30.mars	Anroa	Seter skole og områdelag	krokus
26.mars	Bjørn	heim	lorke
4.april	Emil	StavRan	Laming
4.april	Iben	Stavnes skole	Myg
4.april	Olaf	butikken	fers
5.april	Olaf	Seter skole	honnede
8.april	Emil	Snarveit	Blåklåke
8.april	OLAF	Snarveit	påskelille
8	Bjørn	Snarveit	krokan
11.april	—	Skolen	Kattelabber
11.april	emil	skolen	myg

8 Tegn på god praksis

Kvalitetsmål: "Elevene skal forstå hva de skal lære og hva som forventes av dem"

Tegn: Elevene arbeider etter tydelige læringsmål, de vet hva de skal lære og hvorfor.

Hva vi så:

Alle trinn får utdelt arbeidsplaner med læringsmål i hvert fag hver mandag. Alle elevene sier i samtale at de er klar over hvor de finner de aktuelle læringsmålene i fagene, og at de bruker disse i oppstart av timene. Elevene forteller også at lærerne noen ganger skriver læringsmålene på tavla i begynnelsen av timen.

Vi har sett på arbeidsplanene til alle trinn i vurderingsuka. Her finner vi stort sett målbare mål som er språklig tilpasset aldersgruppa.

Kvalitetsmål: "Elevene skal forstå hva de skal lære og hva som forventes av dem"

Tegn: Elevene deltar aktivt i egen læringsprosess.

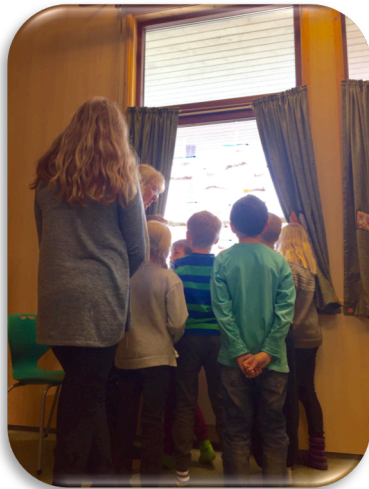
Hva vi så:

I observasjon ser vi at lærerne inkluderer alle elevene i klasseromssamtalen. I flere av timene brukte lærerne elevaktive arbeidsformer.

I samtale med elevene kommer det frem at de har ulike preferanser når det gjelder egen læringsprosess. Noen liker selvstendig arbeid i boka, mens andre trives best med praktiske aktiviteter eller å bruke PC.

På spørsmål om hvordan undervisningen bruker å være, sier elevene på småtrinnet at de skriver mye i egne bøker samt bruker PC/Ipad noen ganger. Mellomtrinns elevene forteller at lærerne ofte innleder timene med en fortelling eller en gjennomgang av tema, før de får jobbe i egne bøker.

Elevene på barnetrinnet beskriver også ulike praktiske aktiviteter de har opplevd som spennende i undervisningen.

Sagt i samtale med barnetrinns elevene:

"Når alle elevene er stille, da liker jeg best å lese"

"Jeg liker å lage brownies, det har vi gjort i mat og helse. En gang fikk vi til og med bake i matematikktimen"

"I naturfagen har vi sådd frø for å se hvordan frøene utvikler seg. De skal vi plante i jorda"

Ungdomstrinns elevene var unisone i sine tanker om hvilke arbeidsformer de liker i sin læringsprosess. Praktiske oppgaver, gruppediskusjoner og felles oppgaveløsning på tavla ble nevnt som eksempler på læringsaktiviteter elevene liker og som lærerne bruker i undervisningen.

Sagt av ungdomstrinns elev i samtale med vurdererne:

"Vi liker en god diskusjon i klassen, men det er viktig å ikke bli forbanna. Det hender at det kan begynne å koke litt i toppen."

Ungdomstrinns elevene opplever også at det har skjedd en positiv utvikling når det gjelder elevaktive arbeidsformer etter at skolen har deltatt i den nasjonale satsingen "Ungdomstrinn i utvikling" (SKU). Dette samsvarer med lærernes evaluering av egen utvikling i rapporten etter endt pulje 2 i SKU. Lærerne sier her at de opplever at de nå har flere gode/tverrfaglige diskusjoner, og de samme praktiske øvelsene blir brukt på tvers av fag.

Kvalitetsmål: "Lærerne tilrettelegger for at alle elevene opplever mestring og faglig utvikling"

Tegn:

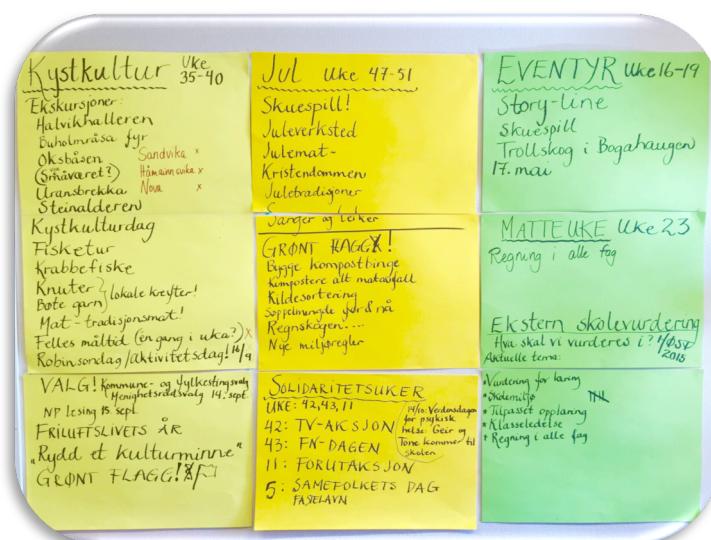
- Lærerne planlegger undervisningen med utgangspunkt i kompetansemålene i læreplanen.
- Lærerne tydeliggjør sammenhengen mellom mål for opplæringen, arbeidsmåtene og vurderingsarbeidet

Hva vi så:

I samtaler med alle pedagogisk ansatte ved skolen fikk vi positive bekreftelser på disse påstandene. De ansatte forteller at de er inne i en utviklingsprosess når det gjelder lokalt læreplanarbeid, hvor alle årsplaner skal ta utgangspunkt i læreplanen. Målene i årsplanen er igjen utgangspunkt for læringsmål på arbeidsplanen og for timene.

Ved gjennomgang av årsplaner i flere fag og for flere trinn, sammenstilt med læreplanen (K-06) og arbeidsplanene i fag, ser vi at lærerne langt på vei lykkes i å skape en tydelig sammenheng mellom nasjonale læreplanmål og de enkelte undervisningstimene.

I ståstedsanalysen fra desember 2015 ser vi at lærerne rapporterer at de i varierende grad opplever at de lykkes med å skape en sammenheng mellom nasjonale læreplaner, lokale læreplaner, mål for undervisning og vurdering i fagene, noe som tyder på at de opplever at de er underveis, men ikke helt i mål med dette.

Kvalitetsmål: *“Lærerne tilrettelegger for at alle elevene opplever mestring og faglig utvikling”*

Tegn: Lærerne jobber systematisk med kartlegging av elevenes læringsutbytte og følger opp dette i det daglige arbeidet med hver enkelt elev.

Hva vi så:

I samtale med lærerne uttrykker de at de bruker stadig mer tid på felles refleksjon når det gjelder resultater etter kartleggingsprøver. Lærerne sier at de opplever dette som svært nyttig i arbeidet med elevene i alle fag, og at de ønsker å bruke enda mer av felles møtetid til dette fremover.

Dette bekreftes også i lærernes egenvurderinger i ståstedsanalysen gjennomført i desember 2015.

Kvalitetsmål: *«Foreldrene er involverte i elevenes læring»*

Tegn: Foreldrene får veiledning av skolen om hvordan de kan hjelpe barnet med skolearbeidet.

Hva vi så: Foreldrerepresentantene som var tilstede på foreldremøtet hadde ikke et behov for en veiledning fra skolen, da de mente at man i utgangspunktet har en veldig tett kontakt med skolen.

Kvalitetsmål: *«Foreldrene er involverte i elevenes læring»*

Tegn: Foreldrene opplever at barnet får nok faglige utfordringer på skolen

Hva vi så: Foresatte opplevde at elever får større utfordringer på skolen ved behov.

Kvalitetsmål: «*Opplæringen ved skolen er i samsvar med kompetansemålene i læreplanen*»

Tegn:

- Skolen arbeider med å konkretisere nasjonale læreplaner som en kontinuerlig prosess i hele kollegiet
- Skolen har lokale læreplaner for det enkelte fag som synliggjør sammenhengen mellom kompetansemålene i læreplanene, opplæringens innhold, arbeidsmåter og vurdering.
- Skolen har et system som sikrer at alle kompetansemålene gjennom hele skoleløpet er ivaretatt
- Skolen jobber systematisk med virksomhetsbasert vurdering av lokalt læreplanarbeid, blant annet ved bruk av målrettet refleksjon og erfaringsdeling som grunnlag for praksisendring

Hva vi så:

Lærerne uttalte under samtalen at de har startet arbeidet med en rullerende årsplan. Inngangen til dette arbeidet har vært at de har listet opp ulike tverrfaglige og «tverrtrinnlige» aktiviteter som man har ønsket å årsplanfeste. Arbeidet startet på planleggingsdag før skoleslutt forrige skoleår, og det er et arbeid som skolens ansatte skal fortsette med fremover. I forbindelse med prosessen har det blitt utviklet en felles mal på skolen for oppbygging av årsplaner.

Kompetansemålene for kunnskapsløftet står som en paraply for utarbeidelsen av den lokale læreplanen, og lærerne uttalte i samtalen at de var bevisste det at de måtte sikre at alle kompetansemålene ble med på det 3/4-årige løpet. To av lærerne hadde laget seg en egen sjekkliste for å kunne sikre seg at dette ble gjennomført, og alle lærerne uttalte at et slik system er viktig.

Kollegiet var meget tydelige på at de ønsket å sette av så mye fellestid som mulig til det videre arbeidet med de lokale læreplanene.

9 Praksis som kan bli bedre

Kvalitetsmål: *“Elevene skal forstå hva de skal lære og hva som forventes av dem”*

Tegn: Elevene vet hvilke kriterium som ligger til grunn for vurderingen, og får trening i å vurdere egen læring.

Hva vi så:

Ved observasjon så vi kun få eksempel på at lærerne gav elevene tydelig kriterier for arbeidsoppgavene de skulle utføre. Vi tar høyde for at vi kun var inne i et lite utsnitt av undervisningen ved Seter skole, og må derfor støtte oss på utsagn fra elever og lærere.

Elevene på småtrinn og mellomtrinn er ikke kjent med begrepet kriterier og sier at lærernes formative vurdering i stor grad er muntlig tilbakemelding; *“Lærerne sier hva som er bra og hva som kan bli bedre”*. Elevene forteller også at lærerne av og til spør dem om de selv synes at arbeidet de har gjort er bra.

Lærerne mener at de har tett kontakt med elevene i timene og der gir de kontinuerlige tilbakemeldinger til elevene. Ved spørsmål om systematikk i den formative vurderingen, for eksempel gjennom skriftlige tilbakemeldinger basert på vurderingskriterier, kom det ingen tydelige eksempler på hvordan dette foregår.

Elevene på ungdomstrinnet forteller at de alltid får vurderingskriterier til oppgavene de har. Elevene sier også at de av og til får være med å bestemme kriterier selv; *“Vi får alltid vurderingskriterier før vi begynner med oppgaven. Vi får av og til være med å utarbeide kriteriene, det lærer vi mest av”*.

Lærerne forteller at de gir ungdomstrinnselevne skriftlige tilbakemeldinger, blant annet på It`s Learning.

Elevene på ungdomstrinnet sier at de ikke alltid kjenner igjen vurderingskriteriene i vurderingene de får, mens lærerne forteller at de bruker ulike skjema med vurderingskriterier på for eksempel når det gjelder muntlige

ferdigheter. Lærerne forteller at de i enkelte fag gir elevene mulighet til å vurdere egne produkter.

Kvalitetsmål: *"Elevene skal forstå hva de skal lære og hva som forventes av dem"*

Tegn: Elevene er involvert i det lokale læreplanarbeidet

Hva vi så:

I samtaler med elevene fikk vi få eksempler på at de hadde erfaringer med å kunne påvirke hvilke tema de skal fordype seg i, eller hvilke arbeidsmetoder de kan benytte i sin læringsprosess.

I samtale med lærerne uttrykker de at de har gjort noen forsøk med å la elevene være med å påvirke årsplaner i fag, men at dette kun gjelder enkeltfag. Erfaringene har vært litt blandede, men lærerne uttrykker motivasjon for å gjenta dette fremover.

Når det gjelder arbeidsmetoder sier flere av lærerne at de av og til spør elevene om hvilke arbeidsmetoder de ønsker å bruke i sin læringsprosess.

Kvalitetsmål: *“Lærerne tilrettelegger for at alle elevene opplever mestring og faglig utvikling”*

Tegn: Lærerne legger til rette for samarbeid som fremmer læring og utvikling.

Hva vi så:

I observasjon så vi flere eksempler på læringsaktiviteter som åpnet for samarbeid. Dette var både eksempler på samarbeid mellom elever på tvers av trinn og på samme trinn.

I samtaler med elevene fikk vi bekreftet at de av og til blir oppfordret til samarbeid. Likevel uttrykker elevene i samtalene at:

“Vi bruker ofte å skrive i bøkene våre”

“Som regel bruker lærerne å starte med gjennomgang av tema, før vi skal skrive ned det vi har lært i bøkene våre”

“Når vi er ferdig med oppgavene våre, sier læreren ofte at vi kan hjelpe medelever som ikke har blitt ferdige”

“Vi sitter en del og leser i boka vår”

“Det er ofte læreren som leser høyt for oss. Vi liker ikke å lese høyt”

“Undervisningen starter som regel med at læreren snakker, før vi jobber i bøkene våre”

“I matte regner vi ofte sammen på tavla”

I samtale med lærerne sier de at de ser en stor gevinst i at elevene samarbeider om oppgaver, og at de eldste er veldig gode lærere for de yngste elevene.

Lærerne er bevisste på at en av fordelene med aldersblandede grupper er at de yngste kan lære av de eldre, og at de eldre lærer mye av å forklare for de yngre.

På spørsmål om hvorvidt skolen har en felles praksis for systematisk samarbeid mellom elevene, for eksempel ved bruk av læringspartner, svarer lærerne at de her opplever at de har potensiale for enda større læringseffekt ved å reflektere omkring dette i fellestid.

Kvalitetsmål: "Lærerne tilrettelegger for at alle elevene opplever mestring og faglig utvikling"

Tegn: Lærerne bruker elevenes egenvurdering i planlegging av undervisningen

Hva vi så:

Vi opplever ikke at dette har kommet tydelig frem i løpet av vurderingsdagene ved Seter skole, og har heller ikke funnet dokumentasjon på at dette er satt i system ved skolen.

Kvalitetsmål: «Foreldrene er involverte i elevenes læring»

Tegn:

- Foreldrene opplever at barnet forstår hva som er målene i de ulike fagene, og at de vet hva det legges vekt på når arbeidet vurderes.
- Foreldrene opplever at lærerne viser interesse for deres synspunkter om eget barns læring og utvikling.

Hva vi så: Foreldrene mente at ikke alle fagmålene var like «barnevennlige». Videre mente foreldrene at det var både lærernes og de foresattes ansvar å gi innhold til de ulike fagmålene. Foreldrene sitter med en følelse av at alle lærerne ikke er like grundige i arbeidet med tilbakemeldinger i utviklingssamtaler. De hadde ved enkelte tilfeller en følelse av at tilbakemeldingene var en «blåkopi» av de tilbakemeldingene de fikk ved forrige samtale. De stilte seg da et spørsmål omkring at deres barn ikke hadde noen utvikling i fagene. Foreldrene ga også tilbakemelding på at vurderingspraksisen varierte fra lærer til lærer.

10 Ideer til videre arbeid med utviklingsområdene

Noen tips til videre arbeid:

I løpet av noen hektiske dager ved Seter skole har vi fått en klar opplevelse av at dette er en skole som er underveis i gode utviklingsprosesser. Skolen har kommet et godt stykke på vei i arbeidet med lokalt læreplanarbeid, og har også klare tanker for hvordan de på systemnivå kan sikre at kompetansemålene dekkes i løpet av grunnskoleløpet.

Personalet uttrykker en svært positiv holdning til samarbeid og felles utvikling, og i lys av dette ligger alt til rette for at en i løpet av tiden fremover vil se en effekt av dette både på kvaliteten på systemnivå og på det praktisk-pedagogisk området.

Våre tanker om det videre utviklingsarbeidet handler først om fremst om å videreføre de gode prosessene som er i gang. Lærerne ønsker å bruke mer tid på felles refleksjon når det gjelder;

- lokalt læreplanarbeid (tverrfaglig samarbeid og sikring av kompetansemål)
- deling av praktiske undervisningstips og refleksjon over bruken av disse
- arbeid med læringsmiljø (Olweusprogrammet)
- arbeid med grunnleggende ferdigheter (spesielt når det gjelder implementering av Regional håndbok for lesing og skriving)

I forlengelsen av dette ønsker vi å utfordre skolen til å reflektere over egen vurderingspraksis, spesielt med tanke på en felles forståelse for innholdet i formativ vurdering:

”Formativ vurdering skjer primært underveis i undervisningen og tar utgangspunkt både i læreplanmål og hver enkelt elevs tidligere prestasjoner. Den kan være både formell (formelle samtaler eller skriftlige meldinger, og utdyping av karakter) og uformell, og inneholder normalt veiledning om hva eleven bør gjøre for å utvikle seg videre.”

Hentet fra <https://snl.no/vurdering%2Fpedagogikk> (Store norske leksikon)

Tips til bruk i refleksjon i fellestid: <http://www.udir.no/Vurdering-for-laring/Underveis-og-sluttvurdering/>

I tillegg ønsker vi å løfte opp begrepet læringspartner. Kan dette være en nyttig måte å organisere systematisk læringssamarbeid mellom elevene ved Seter skole?

Tips til faglitteratur om læringspartner:

<http://www.pedlex.no/artikkel/lp15/laringspartner/>

11 Rapportering til skoleeier

1. Skoleeier, oppvekstansvarlig, rådmann, skolens personale, elevråd og FAU er representert når rapporten legges frem. Rapporten sendes umiddelbart skolefaglig ansvarlig.
2. Rektor presenterer rapporten for politikerne i hovedutvalg for oppvekst med oppvekstansvarlig i kommunen til stede innen 1 måned.
3. På bakgrunn av det som kommer fram i rapporten setter rektor opp en prioritert plan for skolens arbeid med rapportens konklusjoner. Rektor presenterer planen på rektormøte og for skoleeier innen 2 måneder.
4. Innen 6 måneder etter at skolevurderingen har funnet sted foretas en skriftlig evaluering av tiltakene. Har arbeidet med rapporten ført til de endringer man ønsker? I denne prosessen er det viktig at flere stemmer høres, både skoleeier, ansatte ved skolen og ikke minst foreldre og elever. Evalueringen sendes oppvekstansvarlig.
5. Evalueringen presenteres umiddelbart for politikerne i hovedutvalg/komité for oppvekst.
6. Tilbakemelding på arbeidet med utfordringene i vurderingsrapporten skjer som del av tilstandsrapporten/årsmeldinga hvert år til skoleeier.

12 Vedlegg

Samtale med elever på 1.-4. trinn

SPØRSMÅL	SVAR
1. Hva er det beste med å være elev ved Seter skole?	
2. Kan dere forklare hva et læringsmål er?	
3. Bruker dere læringsmål i timene? Hvordan?	
4. Har dere arbeidsplan? Hvordan bruker dere arbeidsplanen?	
5. Hvordan blir arbeidet deres vurdert?	
6. Får dere være med å vurdere eget arbeid? Hvordan?	
7. Hvordan likere dere å jobbe i timene?	
8. Hvordan bruker dere å jobbe timene?	
9. Får dere god hjelp av lærerne i timene?	
10. Har alle de samme oppgavene i timene?	
11. Hvilke tema har dere jobbet med den siste tiden som	

dere har synes har vært ekstra spennende?	
12.Får dere være med å bestemme hvilke tema dere skal jobbe med?	
13.Får dere være med å bestemme hvordan dere skal jobbe med temaene?	
14.Har dere et godt råd til rektor for at skolen skal bli enda bedre for dere?	

Samtale med elever på 5. – 7. trinn

SPØRSMÅL	SVAR
1. Hva er det beste med å være elev ved Seter skole?	
2. Kan dere forklare hva et læringsmål er?	
3. Bruker dere læringsmål i timene? Hvordan?	
4. Har dere arbeidsplan? Hvordan bruker dere arbeidsplanen?	
5. Hvordan blir arbeidet deres vurdert?	
6. Får dere være med å vurdere eget arbeid? Hvordan?	
7. Hvordan likere dere å jobbe i timene?	
8. Hvordan bruker dere å jobbe timene?	
9. Får dere god hjelp av lærerne i timene?	
10. Har alle de samme oppgavene i timene?	
11. Hvilke tema har dere jobbet med den siste tiden som dere har synes har	

vært ekstra spennende?	
12.Får dere være med å bestemme hvilke tema dere skal jobbe med?	
13.Får dere være med å bestemme hvordan dere skal jobbe med temaene?	
14.Har dere et godt råd til rektor for at skolen skal bli enda bedre for dere?	

Samtale med elever på 8. og 9. trinn

SPØRSMÅL	SVAR
Hva er det beste med å være elev ved Seter skole?	
Kan dere forklare hva et læringsmål er?	
Bruker dere læringsmål i timene? Hvordan?	
Har dere arbeidsplan? Hvordan bruker dere arbeidsplanen?	
Hvordan vet dere hva som vurderes når dere leverer inn arbeid til lærerne?	
Får dere være med å bestemme hva som vurderes når dere har innleveringer eller prøver? Hvordan?	
Får dere være med å vurdere eget arbeid? Hvordan?	
Hvordan likere dere å jobbe i timene?	
Hvordan bruker dere å jobbe timene?	
Får dere god hjelp av lærerne i timene? Hva er god hjelp for at dere skal lære mest mulig?	
Har alle de samme oppgavene i timene?	
Hvilke tema har dere jobbet med den siste tiden som dere har synes har vært ekstra spennende?	

Får dere være med å bestemme hvilke tema dere skal jobbe med?	
Får dere være med å bestemme hvordan dere skal jobbe med temaene?	
Har dere et godt råd til rektor for at skolen skal bli enda bedre for dere?	

Samtaleguide for lærerne

SPØRSMÅL	SVAR
Hva er styrkene til Seter skole?	
På hvilken måte jobber dere med kompetansemålene ved Seter skole?	
Hva ligger i deres forståelse av lokalt læreplanarbeid?	
Kan dere beskrive hvordan lærerne ved Seter skole bruker formativ vurdering i elevenes læringsprosess? Hvordan legger dere til rette for at elevene får vurdere egen læringsprosess?	
På hvilken måte blir elevenes stemmer inkludert i planleggingen av læringsprosessene? (elevmedvirkning, egenvurdering)	
På hvilken måte undersøker dere elevenes læringsutbytte? Hvordan bruker dere denne kunnskapen?	
På hvilken måte utnytter dere mulighetene som ligger i organiseringen som fådelt skole? (elevene som ressurser)	
På hvilken måte samarbeider dere i arbeidet med læreplanene ved Seter skole?	
På hvilken måte sikrer dere at alle kompetansemålene i læreplanen dekkes i løpet av grunnskoleløpet?	
Hvordan bruker dere utviklingstid/fellestid ved Seter skole? Hvor mye tid har dere planfestet	

til samarbeid i lærergruppa? Opplevs det som tilstrekkelig?	
Har dere et godt råd til rektor når det gjelder det videre arbeidet med elevenes læring i aldersblandede grupper ved Seter skole?	

Samtaleark for foresatte

SPØRSMÅL	SVAR
Hva er Seter skole god på?	
Hvordan vet dere hvilke læringsmål deres barn jobber etter til en hver tid?	
Hvordan veileder skolen dere slik at dere kan følge opp deres barn i læringsprosessen?	
Har dere behov for mer veiledning? I tilfelle hva?	
Opplever dere at deres barn får nok faglige utfordringer på skolen?	
Opplever dere at deres barn forstår målene i de ulike fagene?	
Opplever dere at det er tydelig hva deres barn blir vurdert på i det enkelte fag?	
Opplever dere at lærerne viser interesse for deres synspunkter når det gjelder deres barns læring og utvikling?	
Hva kan Seter skole bli bedre på?	
Hva kan dere som foreldre bli bedre på?	

Samtaleskjema for rektor

SPØRSMÅL	SVAR
Hva er styrkene til Seter skole?	
Hvilket system har du for å sikre at alle kompetansemål ivaretas?	
Hva ligger i din forståelse av lokalt læreplanarbeid?	
Kan du beskrive hvordan lærerne ved Seter skole bruker formativ vurdering i elevenes læringsprosess? Hvordan legger de til rette for at elevene får vurdere egen læringsprosess?	
På hvilken måte mener du at elevenes stemmer bør inkluderes i planleggingen av læringsprosessene? (elevmedvirkning, egenvurdering)	
Hvordan jobber dere systematisk med å undersøke elevenes læringsutbytte? Hvordan bruker dere denne kunnskapen?	
På hvilken måte utnytter dere mulighetene som ligger i organiseringen som fådelt skole? (elevene som ressurser)	
På hvilken måte legger du til rette for samarbeid i arbeidet med læreplanene ved Seter skole?	
Hvordan bruker dere utviklingstid/fellestid ved Seter skole? Hvor mye tid har dere planfestet til samarbeid i lærergruppa? Opplevs det som tilstrekkelig?	

Hvilket mål har du for det videre arbeidet med vurderingstemaet ved din skole?	
--	--

